

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 112/2015
11.02.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.Т. 1 и др, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених А.Т. 1 и М.Ј., адв. Н.С. и браниоца окривљеног А.Т. 2, адв. Н.С., поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину 1К 100/14 од 11.06.2014. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 347/14 од 09.12.2014. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

И УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног А.Т. 2, адв. Н.С., као основан у односу на повреду закона битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП-а, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Параћину 1К 100/14 од 11.06.2014. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 347/14 од 09.12.2014. године тако што се према окривљеном А.Т. 2, на основу члана 422. став 1. тачка 2) ЗКП-а

ОДБИЈА ОПТУЖБА

- да је у току ноћи 14/15 фебруара 2008. године око 02.00 часа у Параћину, у улици Немањиној, у близини моста на реци Црници, способан да схвати значај свога дела и управља својим поступцима, умишљено, у групи, злостављањем другог, угрозио спокојство оштећеног М.Т. из П., на начин што је ошт. Т. који је покушавао да побегне од Т.А. 1 из Б., који га је претходно тешко телесно повредио, сустигао на кеју поред реке Црнице и почео да удара рукама по телу и глави услед којих удараца је ошт. Т. 2 пао на асфалт, да би га затим окр. Ј.М. шутирао ногама по телу услед којих је оштећени задобио телесне повреде у виду отока у слепоочној регији леве стране величине 7-8 цм, хематом иза леве ушне шкољке, огреботине на шакама, обостано, огреботине леве потколенице, а окр. Т.А. 2 доњим делом зимске ципеле или чизме шутнуо ошт. Т. 2 у пределу уста наневши му лаку телесну повреду fractura dentis 22-избијен зуб „двојка“ горе лево и две „јединице“ доле поломљене,

чиме би извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног А.Т. 2 падају на терет буџетских средстава.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених А.Т. 1 и М.Ј., адв. Н.С., поднети против правноснажних пресуда првостепеног и другостепеног суда у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП-а, док се у осталом делу захтев овог браниоца **одбацује** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину 1К 100/14 од 11.06.2014. године окривљени А.Т. 1 оглашен је кривим због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ а окривљени М.Ј. и А.Т. 2 због кривичног дела насилничко понашање из члана 344 став 2. КЗ за које су им изречене условне осуде, тако што су им сваком понаособ утврђене казне затвора у трајању од по шест месеци и истовремено одређено да се исте неће извршити ако окривљени за време од једне године од дана правноснажности пресуде не учине ново кривично дело.

Истом пресудом сви окривљени су обавезани да суду и оштећеном накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем применом одредби члана 264. став 1. ЗКП-а, као и да сваки понаособ плати судски пушал у износу од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени М.Т. ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 347/14 од 09.12.2014. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених А.Т. 1, М.Ј. и А.Т. 2 и пуномоћника оштећеног као тужиоца М.Т., а пресуда Основног суда у Параћину 1К 100/14 од 11.06.2014. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину 1К 100/14 од 11.06.2014. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 347/14 од 09.12.2014. године захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног А.Т. 2, адв. Н.С., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП-а, и то конкретно битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) ЗКП-а, предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине обе нижестепене пресуде и предмет врати суду на поновно одлучивање или пак да исте преиначи и према окривљеном А.Т. 2 одбије оптужбу;

- бранилац окривљених А.Т. 1 и М.Ј., адв. Н.С., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП-а, и то конкретно битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП-а и члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП-а, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев,

укине обе нижестепене пресуде и предмет врати суду на поновно одлучивање или пак да исте преиначи и окривљене ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених А.Т. 2, А.Т. 1 и М.Ј., Републичком јавном тужиоцу и сматрајући да присуство јавног тужиоца и бранилаца окривљених не би било од значаја за доношење одлуке, одржао седницу већа у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног А.Т. 2, адв. Н.С., указује да су и првостепени и другостепени суд у односу на овог окривљеног учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП-а, а по питању правноснажности пресуђене ствари.

Из списка предмета - решења Прекршајног суда у Параћину 1-Пр-324/10-2008 од 11.06.2010. године (правноснажно дана 05.07.2010. године) произилази да је против окривљеног А.Т. 2 вођен прекршајни поступак пред Прекршајним судом у Параћину, покренут „због основане сумње да је са окривљеним Б.Н. дана 15.02.2008. године, око 02.00 часова, у Параћину, у улици Немањиној, код моста, учествовањем у тучи реметили јавни ред и мир тако што након међусобне расправе окривљени Б.Н. је физички насрнуо на окривљеног Т.А. 2 задавши му ударац затвореном шаком у пределу доње усне да би потом окривљени А.Т. 2 физички насрнуо на оштећеног М.Т. који је покушавао да спречи тучу задавши му више удараца затвореном шаком у пределу лица а када је оштећени М.Т. пао наставио је да му задаје ударце ногама у пределу тела“ - чиме би учинили прекршај из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, а затим истим решењем обустављен применом члана 216. став 1. тачка 6. Закона о прекршајима, јер је наступила застарелост за вођење прекршајног поступка.

Из описа радње кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ које се окривљеном А.Т. 2 ставља на терет супсидијерним оптужним предлогом оштећеног као тужиоца М.Т., те изреке и образложења првостепене пресуде којом је окривљени А.Т. 2 оглашен кривим а која је потврђена другостепеном пресудом произилази да чињенични опис кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ одговара чињеничном опису прекршаја из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, јер се у битном на исти начин описују радње извршења, ради се о истом животном чињеничном догађају, без обзира на различиту али извесно предвидљиву последицу.

Чињенични опис кривичног дела из члана 344. став 2. КЗ се, дакле, односи на истог окривљеног А.Т. 2, исти животни догађај који се догодио истог дана 15.02.2008. године, у исто време око 02.00 часова, на истом месту - Параћину, у улици Немањиној, код моста, на исте радње окривљеног и према истом оштећеном М.Т., како је то наведено и у решењу Прекршајног суда у Параћину 1-Пр-324/10-2008 од 11.06.2010. године.

Одредбом члана 4. став 1. и 2. ЗКП-а прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак

правноснажно обустављен. Правноснажна судска одлука не може бити измењена на штету окривљеног (*ne bis in idem*).

Правна сигурност у казненом праву гарантована је и Уставом Републике Србије који у члану 34. став 4. између осталог, одређује да нико не може бити гоњен или кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или је поступак правноснажно обустављен, а истим забранама подлеже и вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Такође, одредба члана 4. Протокола 7. уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода прописује да се никоме не може поново судити нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са Законом о кривичном поступку те државе.

Из наведених одредаба јасно произилази да је забрањено вођење поступка за кажњиво дело, уколико оно произилази из истих чињеница, које су предмет дела које је већ правноснажно пресуђено.

Имајући у виду цитиране одредбе и конкретну ситуацију Врховни касациони суд закључује да се ради о правноснажно пресуђеној ствари, због чега је отклањајући учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП-а, преиначио пресуде Основног суда у Параћину 1К бр. 100/14 од 11.06.2014. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 347/14 од 09.12.2014. године и на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП-а у вези члана 422. став 1. тачка 2) ЗКП-а према окривљеном А.Т. 2 одбио оптужбу за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ.

Бранилац окривљених А.Т. 1 и М.Ј. истиче да је правноснажна пресуда донета уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП-а, јер је изменом чињеничног описа из оптужнице нарушен идентитет оптужбе и пресуде, с`обзиром да је првостепени суд у изреци пресуде навео да се критични догађај одиграо „код бензинске пумпе М. који не садржи оптужница. Истакнуте наводе Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Ово с`тога што између оптужбе и пресуде постоји идентитет у погледу субјективне и објективне истовестности дела.

Суд је овлашћен да мења опис дела из оптужнице, а да не прекорачи оптужбу, уколико такав опис остаје у границама чињеничног основа оптужнице, тј. у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о истој радњи, истом догађају о коме се суди и да идентитет није измењен тиме што је првостепени суд у изреци своје пресуде само ближе определио место извршења предметног кривичног дела то по оцени Врховног касационог суда није ни прекорачио оптужбу па самим тим нема ни битне повреде из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП-а.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљених А.Т. 1 и М.Ј. истиче и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а наводима да је правноснажна пресуда заснована на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на исказу сведока С.С., „који није саслушан на главном претресу дана 11.06.2014. године“ „нити је донето решење да се прочита његов исказ са ранијих главних претреса“, а који исказ суд ипак користи као доказ, што произилази из образложења првостепене пресуде датом на страни 8, где суд наводи садржину исказа наведеног сведока, док на страни 15 суд образлаже и даје оцену тог исказа у смислу да га не прихвата.

Истакнути наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених по оцени Врховног касационо суда не могу се прихватити као основани, јер је првостепени суд, а како то произилази из списка предмета исказ сведока С.С. дат на главном претресу дана 17.09.2007. године прочитао уз сагласан предлог странака, а што је у складу са одредбом члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП-а, која прописује да се осим у случајевима посебно прописаним у том Законнику, упознавање са садржином записника о исказима сведока, саопштених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. Законика о кривичном поступку ако су странке сагласне да се тако поступи уместо непосредног испитивања сведока или вештака који није присутан, без обзира да ли је био позван или не, па је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљених у том делу одбио као неоснован, а на основу чл. 490. и 491. ЗКП.

Надаље, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених А.Т. 1 и М.Ј. указује се и на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП-а, уз образложење да је главни претрес одржан у одсуству браниоца окривљеног А.Т. 2 и поред чињенице да је окривљеном А.Т. 2 стављено на терет извршење кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ, за које је с обзиром на запрећену казну, одбрана обавезна, па су на тај начин по ставу браниоца окривљених повређене и одредбе члана 507. став 2. у вези члана 377. став 1. тачка 2) ЗКП-а.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП-а која прописује разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног сходно ограничењу његових права правима која у поступку има окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП-а), могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне олуке и поступака који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битних повреда одредаба поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП-а, због чега је захтев браниоца окривљених у овом делу недозвољен, па је Врховни касациони суд исти одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП-а.

Одлука о трошковима кривичног поступка донета је на основу члана 265. ЗКП-а у односу на окривљеног А.Т. 2.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП-а у вези члана 422. став 1. тачка 2) ЗКП-а у односу на преиначујући део, на основу члана 490. и члана

491. став 1. ЗКП-а, у односу на одбијајући део и на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП-а у делу у коме је захтев одбачен.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**За председника већа-судија,
Веско Крстајић, с.р.**